

דברים א

הספר

החמישי הזה יכלול חמשה דברים (א) רברי תוכחות שהוכיח משה את
 ישראל סמוך למיתתו / כדאיתא בספרי / ומי למד מייקב / שלא הוכיח
 את בניו אלא סמוך למיתתו / אמר ראובן בני חני אומר לך : מפני מה לא הוכחתך כל
 כל השנים הללו ? כדי שלא תניחני ותלך ותדבק בעשואחי : ומפני ד' דברים אינן
 מוכיחין את האדם / אלא סמוך למיתתו / שלא יהא מוכיחו וחזור ומוכיחו (ר"ל
 וע"י זה יקון בתוכחתו) / שלא יהא חבירו רואהו ומתבייש ממנו (וע"י זה
 יניחנו וידבק באנשים אחרים אשר לא יכלימוהו / ואשר ישכחו את מעשיו המקולקלים /
 וטוב שלא יוכיחו על פניו / ולא ירבה בדברים המקניטים את לב האדם / כדי
 שיאיר עמו וילמד ממעשיו) וכו' / וכן יהושע לא הוכיח את ישראל אלא סמוך
 למיתתו / וכן שמואל שבאמר הכני ענו בי (שמואל א') וכן דוד את שלמה
 בנו / (ב) נשנו בו קצת המצות שנצטוו בהם כבר בהר סיני / ובערבות
 מואב / ועשרת הדברים ודיני שמיטת הכספים / ומועדי ה' / ומתנות
 כהונה / וסימני הטומאה והטהרה בבעלי חיים ודומיהם / ונעונו קצתם /
 כי לא זכר מצות הקרבנות והטהרות / ולא מצות הנחלות ורוכ המטפטים שבין
 אדם לחברו / ולא הוזכרו היובל ושמיטת הקרקע / וכן ממועדי ה' לא זכר את
 יום התרועה ויום העשור / וכן מדיני המתנות לא הזכיר כי אם מעשר שני ומעשר
 עני / ולא זכר מעשר ראשון והחלה / ועוד רבים כמוהם : (ג) ועוד
 כתחדשו בו מצות ואזהרות שלא באו בספרים הקודמים כלל / או לא נזכרו כי אם
 ברמז ובספר הזה כתבארו באר היטב ככל דקדוקיהם ותנאיהם : והגרא שהאשר
 דחה משה שכלה הזמן אשר נחרץ על ישראל להיות רועים במדבר / והוא עשה
 את כל אשר היה עליו לעשות / כי סבל טרחם ונשאם ארבעים שנה /
 והכה את סיחון מלך האמרי ועוג מלך הכנען / ועתה הגיע קצו למות /
 והבנים הללו אשר לא עמדו על הר סיני ולא ראו את כל מעשי ה' הגדול
 והטורא אשר עשה עם אבותיהם מיום צאתם מארץ מצרים / יכנסו לארץ
 ישראל עם יהושע / אשר שם המקום לקיים את כל המצות והחקים והתורות
 אשר נזה את אבותיהם / הואיל משה להזכיר לפניכם את כל הטובה אשר עשה
 ה' לישראל מיום עמדו על הר סיני / וכל מרים וענשם וכל מה שקרה להם
 עד היום הזה / וכן לחזור ולשנותם את כל המצות אשר נזה את אבותיהם על
 פי ה' / ממעמד הר סיני עד בואם אל קדש ברנע / כי שם נשתלחו
 המרגלים ונשבע ה' שלא יכנסו לארץ / כי אם ימותו במדבר / ונאזו ועד
 עתה שנת הארבעים לא נתחדשה להם מצוה מן המצות : ובקצתם הוסיף
 בהם באור בדקדוקיהם ופירושים / ובקצתם כפל בהם האזהרה כגון בע"ו
 ואהבת הגר והיתום והאלמנה / ולעשות ככל אשר יורה הכהנים ודומיהם /
 וקצתם שמע מפי הגבורה בימים שעברו ולא אמרם לישראל עד עתה : וכאשר